

» Idź do

- Spis treści
- Przykładowy rozdział

» Katalog książek

- Katalog online
- Zamów drukowany katalog

» Twój koszyk

- Dodaj do koszyka

» Cennik i informacje

- Zamów informacje o nowościach
- Zamów cennik

» Czytelnia

- Fragmenty książek online

» Kontakt

Helion SA
ul. Kościuszki 1c
44-100 Gliwice
tel. 032 230 98 63
e-mail: helion@helion.pl
© Helion 1991-2008

Twarzą w twarz z obiektywem. Sztuka fotografowania ludzi

Autor: Rick Sammon

Tłumaczenie: Radosław Brzozowski

ISBN: 978-83-246-2107-1

Tytuł oryginału: [Face to Face: Rick Sammon's
Complete Guide to Photographing People](#)

Format: 200×230, stron: 304

Poznaj trudną sztukę robienia zdjęć portretowych!

- Dobierz optymalny sprzęt
- Poznaj zasady kompozycji i oświetlenia
- Użyj Photoshopa do obróbki zdjęć

„Zdjęcia robią ludzie, nie aparaty” – te słowa autora oddają istotę współczesnej fotografii. Żadne narzędzia ani żaden sprzęt nie pozwolą Ci osiągnąć zamierzonego efektu, jeśli nie będziesz mieć odpowiedniej wiedzy na temat techniki wykonywania zdjęć. Fotografia portretowa to trudna sztuka budowania kameralnej atmosfery, odśladania magii osobowości, eksponowania piękna i ukrywania niedoskonałości. W arkanach tej sztuki łagodnie i profesjonalnie wprowadzi Cię Rick Sammon, autor tego pięknego, bogato ilustrowanego podręcznika fotografii portretowej. Setki porad, praktycznych wskazówek i ciekawostek oraz ogromna liczba przykładowych zdjęć to bezcenny materiał dla osób, które chcą rozpocząć przygodę z profesjonalnym fotografowaniem ludzi. Z tym poradnikiem w ręku nauczysz się wykonywać zdjęcia portretowe w różnych warunkach, zarówno w plenerze, jak i w studiu, oraz fotografować uroczystości czy występy sceniczne. Ponadto dowiesz się, w jaki sposób poprawić i udoskonalić swoje zdjęcia w programie Adobe Photoshop. Dzięki książce „Twarzą w twarz z obiektywem. Sztuka fotografowania ludzi” Twoja kolejna sesja będzie zupełnie wyjątkowa!

- Różnica pomiędzy pstrykaniem zdjęć a fotografowaniem
- Wybór pomiędzy układem poziomym a pionowym
- Wykorzystanie tła
- Wybór odpowiedniego miejsca
- Zastosowanie dyfuzora
- Wykorzystanie techniki nierównowagi
- Użycie zestawów oświetleniowych
- Zdjęcia grupowe
- Techniki fotografowania w słabym świetle i w nocy
- Wykonywanie zdjęć w plenerze
- Fotografowanie uroczystości
- Zdjęcia w pomieszczeniach
- Utrwalanie występów scenicznych
- Obróbka i korekta zdjęć w Photoshopie

Stań twarzą w twarz z profesjonalną fotografią portretową!

Spis treści

	Podziękowania	7
	Słowo wstępne	9
Przedmowa	Rozwój sesji fotograficznej	11
Wstęp	Aparat patrzy w dwie strony	15
Część I Zdjęcia robią ludzie, nie aparaty		
	Odpalamy sesję fotograficzną na krótko	25
Lekcja 1.	Rzut oka na sprzęt	43
Część II Filozofie fotografowania		
Lekcja 2.	Tworzenie zdjęć a fotografowanie	55
Lekcja 3.	Od stóp do głów	59
Lekcja 4.	Oddawanie klimatu miejsca	63
Lekcja 5.	Centralny kadr wykańcza zdjęcie	67
Lekcja 6.	Układ poziomy czy pionowy?	71
Lekcja 7.	Martwa cisza	73
Lekcja 8.	Świadoma obecność	75
Lekcja 9.	Portret a portret sytuacyjny	77
Lekcja 10.	Kluczowe tło	81
Lekcja 11.	Płacenie fotografowanym osobom	85
Lekcja 12.	Sukces leży w ubiorze	89
Lekcja 13.	Język ciała i dłoni	93
Lekcja 14.	Spojrzenie w oczy	97
Lekcja 15.	Wybierz miejsce	103
Lekcja 16.	Wykorzystywanie rekwizytów	107
Lekcja 17.	Szukanie zdjęć w zdjęciach	113
Lekcja 18.	Umieszczenie na zdjęciu postaci ludzkiej pozwala na podkreślenie skali	117
Lekcja 19.	Myśl twórczo	121
Lekcja 20.	Zabawne ujęcia	123

Część III Zdjęcia pod gołym niebem

Lekcja 21.	Zdjęcia akcji	131
Lekcja 22.	Korzystanie z płaszczyzn odbłaskowych	135
Lekcja 23.	Piękno dyfuzora	139
Lekcja 24.	Zdjęcia glamour w garażu	143
Lekcja 25.	Błysk wypełniający	147
Lekcja 26.	Technika nierównowagi	151
Lekcja 27.	Klucz do dobrego profilu	155
Lekcja 28.	Fotografowanie ludzi w słabym świetle i w nocy	157
Lekcja 29.	Zdjęcia grupowe	163
Lekcja 30.	Zalety światła tylnego	167
Lekcja 31.	Fotografowanie uroczystości	173
Lekcja 32.	Tworzenie poczucia głębi	183

Część IV Fotografia we wnętrzach

Lekcja 33.	Oświetlenie rembrandtowskie	191
Lekcja 34.	Fotografowanie sylwetek	195
Lekcja 35.	Podstawowe techniki pracy z lampą błyskową	199
Lekcja 36.	Korzystanie z zestawów oświetleniowych	209
Lekcja 37.	Praca z lustrami	217
Lekcja 38.	Fotografowanie występów scenicznych	221

Część V Poprawianie zdjęć w Photoshopie

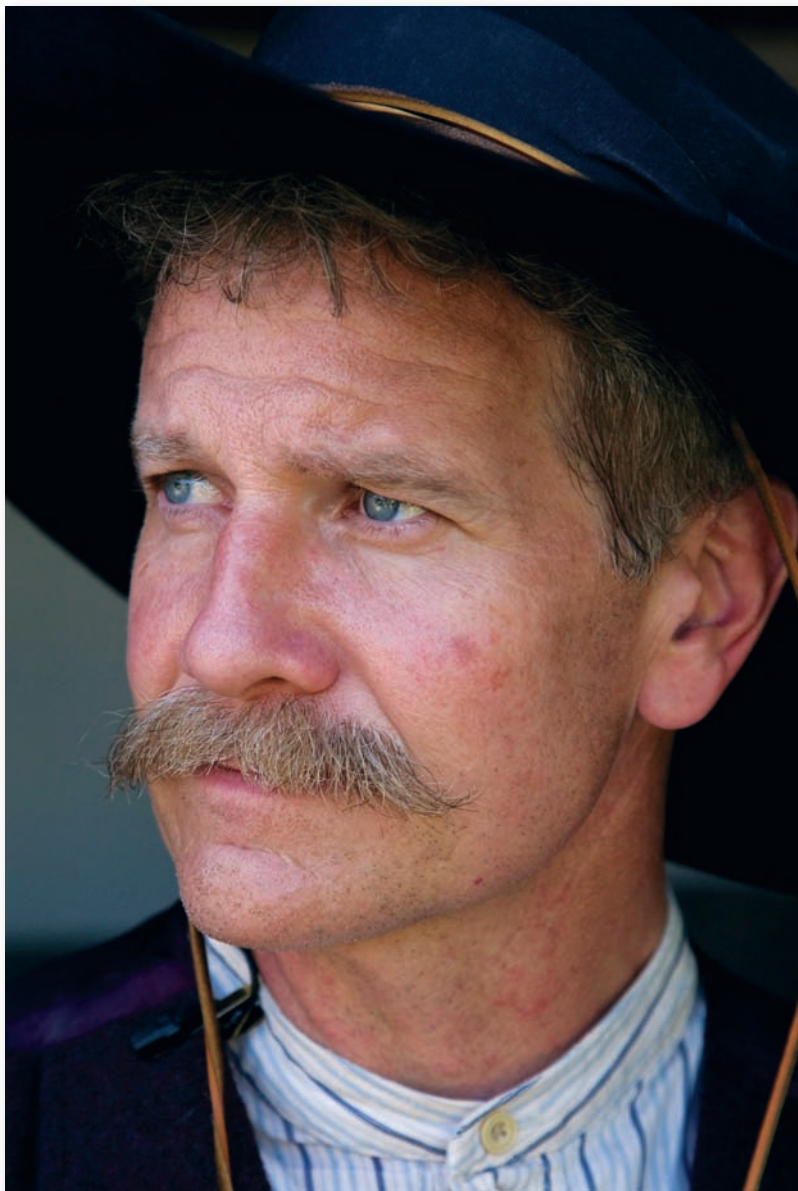
Lekcja 39.	Tworzenie pięknych zdjęć czarno-białych	231
Lekcja 40.	Efekt malarstwa renesansowego	237
Lekcja 41.	Obraz barwny i czarno-biały na tym samym zdjęciu	241
Lekcja 42.	Od fotki do fotografii artystycznej	245
Lekcja 43.	Tworzenie efektu nierównowagi	251
Lekcja 44.	Zmiana czasu otwarcia migawki i wielkości przesłony	255
Lekcja 45.	Usuwanie elementów sceny, które rozpraszają uwagę	261
Lekcja 46.	Rozjaśnij oczy i uśmiech fotografowanej osoby	265
Lekcja 47.	Podstawowe zmiękczenie skóry	269
Lekcja 48.	Ręczne kolorowanie zdjęć	273
Lekcja 49.	Zabawa z wtyczkami	279

Epilog	Twoje zlecenie: portret środowiskowy	287
--------	--------------------------------------	-----

Skorowidz		300
-----------	--	-----

Lekcja 3.

Od stóp do głów

W większości przypadków, kadrując zdjęcie modela, staram się wypróbować różne ujęcia: zdjęcie całej sylwetki, fotografię obejmującą $\frac{3}{4}$ sylwetki, głowę z ramionami i samą głowę. Korzystając z różnych kadrów, daję modelowi możliwość zadecydowania, które zdjęcie najbardziej mu się podoba, a moim wydawcom

możliwość wyboru fotografii do publikacji. Każde ze zdjęć opowiada nieco inną historię i każde może zostać wykorzystane do zilustrowania innej techniki kompozycji. Po wykonaniu wszystkich ujęć podchodzę bliżej, by zarejestrować szczegóły.

Robiąc wykorzystane w tej lekcji zdjęcia zaprzyjaźnionego kowboja w Marrow Springs w Teksasie, wykorzystałem różne omówione wcześniej sposoby kadrowania.

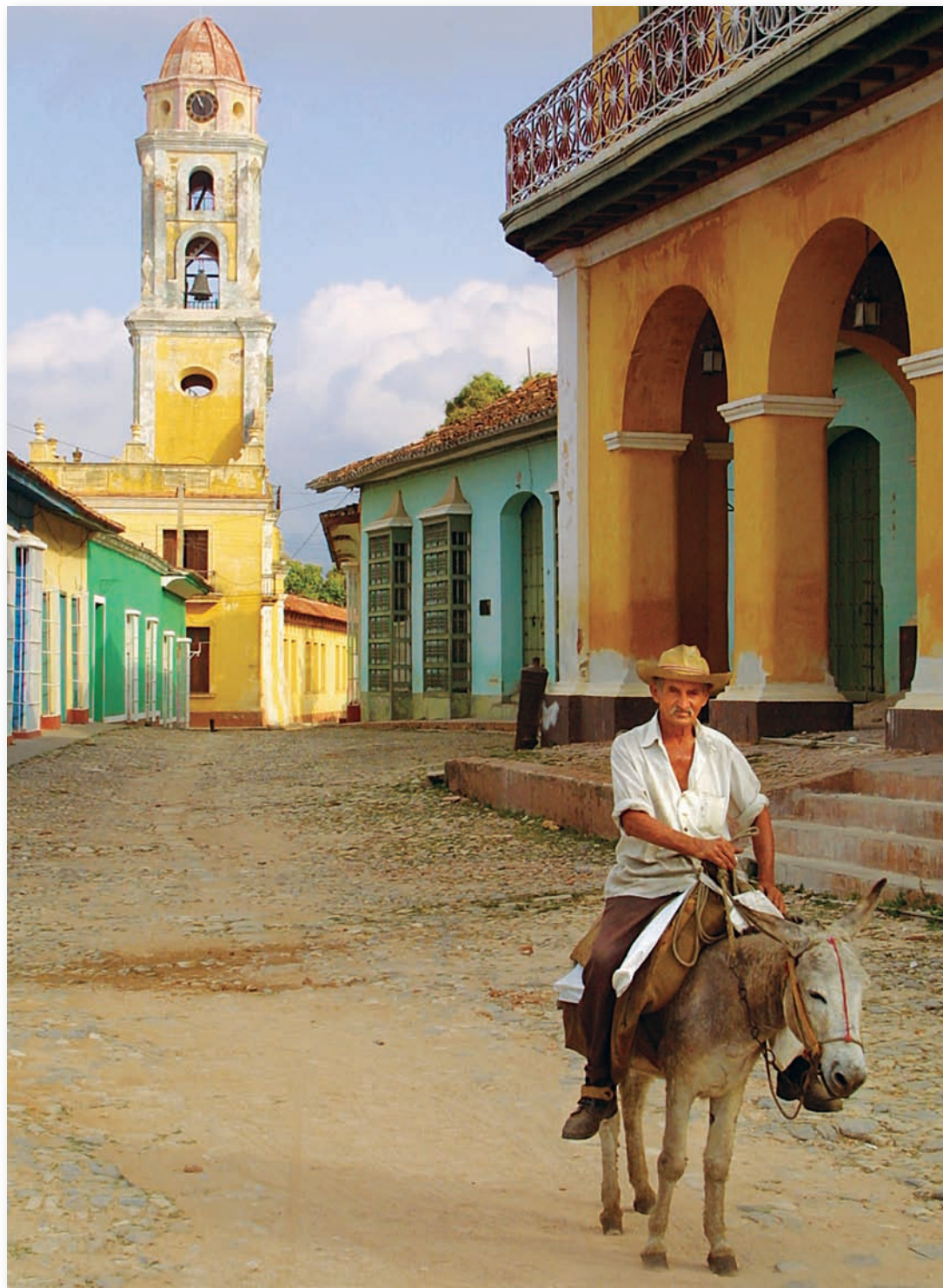
Następnie wypełniłem kadr zdjęciami jego broni i ostróg. Pomysł wykorzystania różnych sposobów kadrowania możesz zastosować przy wszystkich tematach zdjęć. Przykładowo, jeśli fotografujesz pannę młodą, oprócz wykonania jej zwykłych zdjęć możesz podejść bliżej i sfotografować obrączkę czy bukiet.

Chodzi o to, by spróbować opowiedzieć całą historię kryjącą się za zdjęciem. Jeśli będziesz pamiętał, że to właśnie opowieść jest Twoim celem, będzie Ci łatwiej opowiedzieć możliwie kompletne historie swoich modeli z wykorzystaniem różnych technik kadrowania.

Centralny kadr wykańcza zdjęcie

Ogólnie rzecz biorąc, umieszczenie fotografowanej osoby w środku kadru jest pewnym sposobem na zabicie zdjęcia, przynajmniej jeśli chodzi o kompozycję. Po pierwsze, takiej kompozycji daleko do kreatywności. Po drugie, gdy widz patrzy na fotografię, jego wzrok zostaje praktycznie ograniczony do głównej postaci.

Jeśli ustawiając zdjęcie, umieścisz główny motyw poza jego środkiem — tak jak zrobiłem to, planując zdjęcie kowboja przed barem w Ponderosa Ranch w Oregonie — Twoje zdjęcie natychmiast stanie się bardziej oryginalne. Co więcej, wzrok patrzącego będzie bezwiednie krążył po fotografii, dostrzegając inne jej elementy.

Fotografując mężczyznę jadącego na osle w Trynidadzie, jednym z najbardziej malowniczych miast Kuby,

również unikałem kompozycji centralnej, podobnie jak w przypadku zdjęcia mężczyzny pozującego przy chevroletcie z roku 1957 (również wykonanego na Kubie). W obydwu przypadkach, oglądając fotografię, zauważamy najpierw jego motyw główny, a następnie dostrzegamy inne ciekawe elementy scenarii.

Wszystkie te zdjęcia, podobnie jak i poprzednia fotografia, ilustrują podstawową, ale jakże skuteczną regułę kompozycji, zwaną regułą trójką podziału. Wyobraź sobie siatkę złożoną z dziewięciu pól pokrywającą kadr; główny motyw należy umieszczać w miejscu przecięcia się tworzących ją linii.

Jestem przekonany, że jeśli będziesz korzystać z tej reguły, okaże się ona bardzo użyteczna przy wykonywaniu ciekawych zdjęć przedstawiających ludzi.

Oczywiście, podobnie jak ma to miejsce w przypadku wszelkich reguł, od reguły trójkąta również istnieją wyjątki. Kadrując zdjęcie tancerza w czasie karnawału w St. Maarten, skomponowałem je w taki sposób, by jego twarz znajdowała się dokładnie w środku kadru. W tym przypadku taka właśnie kompozycja była właściwa, ponieważ chciałem podkreślić zarówno jego kostium, jak i lśniąca twarz.

To, czy wybierzesz kompozycję centralną, czy też umieścisz główny motyw poza środkiem, zależy od Ciebie. Natomiast dobrze, byś przemyślał swój wybór, ponieważ będzie miał on wpływ na to, w jaki sposób ludzie oglądający zdjęcie na nie zareagują.

Portret a portret sytuacyjny

Gdy robisz zdjęcie osoby, masz tak naprawdę dwie możliwości. Możesz wykonać typowy portret (zdjęcie głowy lub głowy i ramion) albo możesz wykonać portret środowiskowy, czyli zdjęcie pokazujące modela w jego naturalnym otoczeniu. Oba rodzaje zdjęć mają swoją wartość, dlatego też często fotografuję modeli na obydwa sposoby.

Gdybym jednak miał jedynie ułamek sekundy na wykonanie zdjęcia, a co za tym idzie — możliwość zrobienia tylko jednego ujęcia, wybrałbym portret środowiskowy. W ten sposób miałbym zdjęcie, które opowiada historię osoby i jej środowiska czy sytuacji. Poza tym portret środowiskowy zawsze mogę wykadrować, tak by uzyskać zwyczajne zdjęcie portretowe. Oczywiście, kadrowanie może uniemożliwić mi wykonanie dużej odbitki.

Znajdujące się na s. 77 zdjęcie dwóch kobiet Tarairi wykonane w Amazonas w Brazylii należy do moich ulubionych portretów środowiskowych wykonanych w czasie krótkiej, bo zaledwie godzinnej, sesji fotograficznej we wsi. Patrząc na zdjęcie, widzimy otaczający postacie las deszczowy, a także zyskujemy niejaki wyobrażenie o ich ubraniach i malunkach na ciele. Wszystkie te elementy pomagają opowiedzieć oglądającemu coś o tych kobietach i ich życiu.

Spójrz teraz na zdjęcie na sąsiedniej stronie. Jest to portret kobiety znajdującej się na poprzednim zdjęciu po lewej stronie. Jednak tym razem nie zawiera on otoczenia, nie czujemy się, jakbyśmy wraz z fotografem znaleźli się „w terenie”.

Powyżej widzimy kolejne zdjęcie z tej sesji. Umieściłem je tu, by podzielić się z Tobą kolejną ważną informacją na temat fotografii portretowej: poznaj swojego modela. Im więcej będziesz o nim wiedział, tym ciekawsze staną się zdjęcia zarówno dla Ciebie, jak i dla oglądających.

Przedstawiony na fotografii mężczyzna jest ojcem znajdującej się na niej kobiety. Maluje ona jego twarz, tak aby, kiedy uda się on wraz z rodziną do lasu na polowanie, leśne duchy rozpoznały go i ochroniły od zła. Jako farby kobieta używa nektaru z jednego z miejscowych kwiatów.

Oczywiście, nie trzeba jechać aż do Brazylii, by poćwiczyć wykonywanie portretów środowiskowych i zwykłych portretów oraz by zobaczyć, jak bardzo te zdjęcia mogą się od siebie różnić.

Na tej fotografii wykonanej w Little Five Points w Atlancie kolorowe tło nie mówi oglądającemu nic na temat miejsca, w którym zdjęcie zostało wykonane. Tak naprawdę mogłem je zrobić w studiu.

Dopiero po obejrzeniu portretu środowiskowego znajdującego się poniżej widzimy, że młoda dama stoi przed ścianą pokrytą barwnym graffiti.

Wykonując portrety środowiskowe, przeżył, jak wiele otoczenia chcesz na zdjęciu umieścić. Pamiętaj, że im więcej otoczenia zostanie uwzględnione, tym mniejszy będzie sam model. Oczywiście, nie można powiedzieć, że jest to złe bądź dobre; ważne jedynie, byś o tym pamiętał.

Wykorzystywanie rekwizytów

Rekwizyty pozwalają na przekształcenie zwyczajnego portretu w taki, który naprawdę zostanie zauważony. Porównaj dwa zdjęcia sfotografowanego w czasie moich warsztatów we Włoszech mężczyzny.

Bez kapelusza portretowany mężczyzna traci wiele ze swojej godności. Co więcej, nawet tak zwyczajny rekwizyt jak kapelusz sprawia, że portret wygląda o wiele bardziej profesjonalnie i pomaga w osiągnięciu wyglądu lub nastroju umożliwiającego opowiedzenie historii.

Tego młodego mężczyznę poznałem w niewielkiej wiosce Masajów w Kenii. Powiedział mi, że właśnie zabił lwa, czyli dokonał tego, co jest wymagane od młodych Masajów. Dlatego też poprosiłem go, by do tego portretu nałożył grzywę lwa i wziął w ręce kij, za pomocą którego zabił zwierzę. Rekwizyty te opowiadają historię życia fotografowanego młodzieńca.

Podróżując, zawsze mam ze sobą parę tanich okularów przeciwsłonecznych, które mogę wykorzystać jako rekwizyt. Przydały się one, gdy odwiedziłem niewielką wieś w Panamie. Okulary przeobraziły zwykłe pstrykanie zdjęć tej dziewczyny w sesję mody w stylu panamskim.

Rekwizyty pozwalają również modelowi i fotografowi świetnie bawić się na sesji, dając osobie fotografowanej coś do roboty i uwalniając ją od konieczności zwyczajnego stania przed obiektywem.

Porównaj te dwa zdjęcia. Na którym zdjęciu, Twoim zdaniem, modelka lepiej się bawi?

Kombinuj z rekwizytami takimi jak telefon komórkowy czy kapelusz, a sam zobaczysz, jak bardzo poprawią one Twoje fotografie.

Zdjęcia akcji

Jedną z fajnych cech lustrzanek cyfrowych umożliwiającą pełną kontrolę nad zdjęciem jest to, że pozwalają na wybór czasu otwarcia migawki, tak by zamrozić lub rozmyć ruch. Wybór należy do Ciebie i ma ogromny wpływ na wymowę zdjęcia.

Zacznijmy od rozmycia ruchu, tak jak to zrobiłem na powyższym zdjęciu konia i jeźdźca wykonanym w Marrow Bone Springs w Teksasie. Rozmycie sfotografowanego obiektu pozwala na stworzenie wrażenia ruchu i prędkości. Dla wykonania zdjęcia wykorzystałem technikę polegającą na prowadzeniu aparatu wzdłuż trajektorii ruchu obiektu. Poniżej opisuję, na czym ona polega.

Wybierz na aparacie opcję pierwszeństwa migawki, a następnie ustaw długi czas jej otwarcia, w granicach $\frac{1}{15}$ lub $\frac{1}{30}$ sekundy. Właściwy czas otwarcia migawki będzie zależał od tego, jak szybko porusza się fotografowany obiekt. Oznacza to, że powinieneś postarać się nabrać wprawy w jego określaniu, eksperymentując z różnymi czasami. Oczywiście, może to oznaczać, że będziesz zmuszony wykonać kilka prób.

Konieczność wybrania trybu pierwszeństwa migawki wynika z faktu, że niezależnie od tego, co będzie się działo z warunkami oświetleniowymi, pozwoli on

na wykonanie prawidłowego naświetlenia. Nawet jeśli słońce nagle wyjdzie zza chmur bądź się za nimi skryje, uzyskasz poprawną ekspozycję i niezmienny czas otwarcia migawki.

Po ustawieniu wszystkich parametrów na aparacie czas zacząć fotografować. Generalnie chodzi o to, by szybko przemieszczający się obiekt poruszał się przed obiektywem od lewej do prawej lub odwrotnie. Powinieneś wykonać zdjęcie, gdy znajdzie się on dokładnie przed Tobą.

By zacząć prowadzenie aparatu, wybierz moment, w którym fotografowany obiekt jest dość daleko od Ciebie, tak by nabrał on prędkości. Gdy obiekt zacznie się poruszać, śledź jego ruch przez wizjer aparatu. Gdy znajdzie się on niemal idealnie przed Tobą, zacznij fotografować. Ustawienie aparatu na szybkie zdjęcia seryjne (kilka klatek na sekundę) pomoże Ci zrobić to zdjęcie, którego szukasz. Gdy fotografowany obiekt minie punkt dokładnie przed Tobą, dalej śledź go przez wizjer i nie zdejmuj palca ze spustu. Jeśli wszystko pójdzie dobrze, uda Ci się zrobić zdjęcie, na którym tło będzie pięknie rozmyte, a fotografowany obiekt niemal idealnie ostry.

Aby zwiększyć stabilność aparatu w czasie fotografowania, wykorzystaj obiektyw ze stabilizacją obrazu lub umieść aparat na statywie z głowicą obrotową.

Aby uzyskać idealnie rozmyty drugi plan, pamiętaj, że powinieneś tak zaplanować zdjęcie, by fotografowany obiekt znalazł się na możliwie gładkim tle.

Dodatkowo, aby upewnić się, że w trudnych warunkach uzyskam prawidłową ekspozycję (pamiętaj, że jasny obiekt na ciemnym tle jest trudny do prawidłowego naświetlenia), zanim zacząłem sesję, poprosiłem kowboja, by stanął w miejscu, które miałem zamiar fotografować. Następnie poprosiłem go, by się nie ruszał, wykonałem pomiar światła i ustawiłem odpowiednio aparat. Określając ekspozycję przed rozpoczęciem fotografowanej akcji, uzyskałem pewność, że jedyne,

o czym będę musiał myśleć, wykonując zdjęcia, to by prawidłowo prowadzić aparat i uchwycić szczytowy moment ruchu — konia z wszystkimi kopytami znajdującymi się nad ziemią.

Poniżej zamieściłem zdjęcie tego samego konia i jeźdźca w tym samym miejscu. Tym razem jednak użyłem czasu otwarcia migawki $\frac{1}{500}$ sekundy, tak by ruch zamrozić. Oczywiście, w ten sposób mamy dużo wyraźniejsze zdjęcie kowboja i konia, ale wydaje mi się, że zdjęcie to nie daje tego samego wrażenia ruchu i szybkości co fotografia wykonana przy dłuższym czasie otwarcia migawki.

To, czy ruch zamrozisz, czy rozmyjesz, stanowi wyłącznie Twój wybór. Zastanów się jednak, który z tych efektów należy zastosować w danej sytuacji zdjęciowej. W przypadku młodego bejsbolisty zamrożenie ruchu było jedyną słuszną opcją, przynajmniej dla mnie.

Zdjęcia grupowe

Jeśli nie widzisz aparatu, on też Cię nie widzi — to prawdopodobnie najcenniejsza porada, jakiej możesz udzielić fotografowanej grupie. Innymi słowy, jeżeli ktoś z grupy nie widzi aparatu, prawdopodobnie czyjaś twarz została zasłonięta przez pozostałe osoby. Pamiętaj jednak, że jako fotograf musisz zadbać o to, by twarz każdej osoby znajdującej się w grupie była w całości widoczna na zdjęciu. Była to jedna z rzeczy, o których myślałem, fotografując tę grupkę tancerzy w San Miguel de Allende w Meksyku.

Pozostałe przydatne techniki fotograficzne obejmują między innymi następujące rady:

- Staraj się wykonać po jednym zdjęciu dla każdej z osób w grupie. Pozwala to uzyskać pewność, że każda z postaci ma otwarte oczy przynajmniej na jednym zdjęciu.
- Wybierz przyjemne tło/miejsce na zdjęcie. Lubię fotografować w cieniu, który zapewnia miękkie przy-

jemne światło, podobnie jak pochmurny dzień. Staram się zawsze wybierać na zdjęcia takie miejsca, które nie odwracają uwagi od fotografowanych osób bądź wręcz uzupełniają obraz grupy.

- Upewnij się, że twarz każdej z osób jest równomiernie oświetlona. Fotografowanie w cieniu lub w pochmurny dzień znacznie ułatwia to zadanie. Podobnie jak zastosowanie lampy błyskowej, jak zostało to pokazane na ostatnim zdjęciu w tej lekcji, które przedstawia kilku rewolwerowców sfotografowanych w Marrow Bone w Teksasie.

Jak zapewne zauważyłeś, nie wygląda ono na typowe zdjęcie wykonane z lampą błyskową. Nie ma tam typowych dla tego typu fotografii ostrych cieni. Dzieje się tak dlatego, że skorzystałem z własnych rad dotyczących błysku wypełniającego, które znajdziesz w poświęconej mu lekcji.

Moje zdjęcie rewolwerowców otwierające lekcję ilustruje kolejną ważną technikę. Jeśli ustawiasz zorga-

nizowaną grupę, bardzo ważne jest zachowanie równowagi. Fotografia ta wydaje się być zrównoważona, ponieważ zadałem sobie trud odpowiedniego upozowania wszystkich fotografowanych osób. Pamiętaj, by unikać zdjęć pozbawionych równowagi lub takich, na których zbyt wiele uwagi koncentruje się jedynie na kilku osobach.

Na tej i następnej stronie możesz zobaczyć jeszcze kilka z moich ulubionych zdjęć grupowych. Wszystkie mają parę rzeczy wspólnych. Kiedy je robiłem, pamiętałem o starym porzekadle fotograficznym: aparat patrzy w dwie strony — fotografując modela, fotografujesz też fragment siebie.

Wykonując te zdjęcia, wiedziałem, że nastrój, emocje i energia emanujące ze mnie zostaną odzwierciedlone w twarzach i oczach fotografowanych osób.

Pamiętaj zawsze o tym powiedzeniu, a sam zobaczysz, że większość Twoich zdjęć grupowych będzie zaliczała się do bardzo udanych.

Zalety światła tylnego

Na początek mały żart o byciu zawodowym fotografem mody. Klient pyta zawodowca: „Ile kosztuje dzień Twojej pracy?”. Zawodowiec odpowiada: „No cóż, zazwyczaj 5000 dolarów, chyba że chcesz, żebym fotografował pod słońce; wtedy 7500”.

Tym, co zawodowiec naprawdę mówi, jest to, że o wiele trudniej jest ustalić dobrą ekspozycję, fotografując pod słońce, oraz to, że fotografując pod słońce, musi pracować dużo ciężiej, aby kontrolować światło — korzystać z płaszczyzn odbłaskowych, lamp błyskowych, a następnie pracować w Photoshopie — a wszystko po to, by główny motyw zdjęcia był widoczny.

Wcześniej, w lekcjach 22. i 25., poznałeś zasady korzystania z blend i lamp błyskowych, by kontrolować światło w plenerze, tak byś był w stanie zobaczyć twarz fotografowanej osoby. Pamiętaj jednak, że są momen-

ty, w których możesz wykorzystać światło padające od tyłu do zabawy fotograficznej. Dokładnie to robiłem, wykonując zdjęcie kowbojki jadącej w stronę zachodzącego słońca na Double JJ Ranch w Rothbury w stanie Michigan.

Robiąc to zdjęcie, ustawiłem aparat w trybie pierwszeństwa migawki, a kompensację naświetlenia określiłem jako -1ev. Nie doświetlając zdjęcia, uzyskałem bardziej nasycony kolor oraz podkreśliłem wyrazistość sylwetki.

Ileokroć zamierzasz fotografować sylwetkę, warto jest nie doświetlić zdjęcia. Pamiętaj jednak, że szum cyfrowy jest wyraźniejszy na zdjęciach niedoświetlonych (szczególnie w obszarze cieni), tak więc nie należy niedoświetlać sceny przesadnie, więcej niż o jedną działkę przesłony.

Fotografując pod słońce, jednym z największych wyzwań jest uniknięcie nieatrakcyjnych odblasków na obiektywie — powodowanych przez promienie światła padające bezpośrednio na pierwszą soczewkę lub

filtr. W najgorszym wypadku zdjęcie może wyglądać tak jak pokazane powyżej — odblask wygląda jak duża biała plama na zdjęciu.

Czasami flara nie jest od razu widoczna w chwili, gdy kadrujemy zdjęcie, ale i tak będzie miała na nie kosztowny wpływ. Tę fotografię szeryfa wykonałem w czasie warsztatów w Montanie. Na zdjęciu po lewej stronie światło padające bezpośrednio na obiektyw spowodowało jego zmiękczenie i obniżenie kontrastu.

Porównaj to zdjęcie do fotografii znajdującej się po prawej stronie, która nie ucierpiała w wyniku flary. Zwróć uwagę, o ile lepszy jest kontrast i na ile zdjęcie wydaje się być bardziej ostre. Wynika to z faktu, że wy-

eliminowałem flarę, prosząc innego kowboja o osłonięcie obiektywu kapeluszem.

Staraj się za wszelką cenę unikać odbłasków w obiektywie. Korzystaj z osłony na obiektyw lub osłaniaj obiektyw kapeluszem czy dłonią — albo też poproś inną osobę o zasłonięcie go dłonią, kapeluszem, kawałkiem deski czy innym dowolnym przedmiotem.

Jeśli akurat korzystasz z filtra polaryzacyjnego, osłona przeciwsłoneczna może być niemożliwa do założenia. Wówczas będziesz musiał zasłonić obiektyw jakimś przedmiotem.

Odblaski w obiektywie nie zawsze są złe. Na tym zdjęciu, które wykonałem w czasie nocnego koncertu na Barbados, odblaski w obiektywie wspaniale oddają nastrój fotografowanej sceny.

Jeśli jednak chcesz wykorzystać odblask w obiektywie na swoim zdjęciu, pamiętaj o takim jego skomponowaniu, by nie padał on na twarz fotografowanej osoby.

Ta fotografia, którą zrobiłem w czasie warsztatu prowadzonego w Ponderosa Ranch w Oregonie, jest jednym z moich ulubionych zdjęć oświetlanych od tyłu. Tylne światło tworzy nastrój i dodaje zdjęciu dramatyzmu. To zdjęcie i fotografię przedstawiającą kowbojkę (na początku lekcji) łączy to, że w kadrze nie ma słońca. Zostały one skomponowane w taki właśnie sposób z dwóch powodów. Po pierwsze, jaskrawe słońce stworzyłoby niewiarygodny kontrast na zdjęciu, co w zależności od wybranej ekspozycji spowodowałoby albo

skrajne jego prześwietlenie, albo skrajne niedoświetlenie cieni — prowadzące do bardzo wysokiego poziomu szumów. Po drugie, jak widziałeś na zdjęciach ukazujących kowbojów we wstępie do tej książki, flara stanowiłaby bardzo duży problem.

Fotografując pod słońce, podobnie jak w przypadku wszystkich innych zdjęć, postaraj się nie traktować sytuacji jako problemu. To raczej wyzwanie.